

היסטוריונים חדשים מהימין

ספר חדש מציג את סיפור התנועה הציונית כמאבק פנימי מתמיד בין מי שביקשו להקים מדינה יהודית לבין אלה שביקשו להחריבה

מאת ישראל ברטל

זה שבועות אחדים עוסקים אינטלקטואלים יהודים בארצות הברית בספר חדש שנחת על שולחנם. הספר מוצג במגשרים לעיתונות כתוצר של חשיבה חדשה ומקורית, אך למעשה הוא הגרסה ההיסטורית החבוטה והלי עוטה היטב של הימין הקיצוני ביותר.

הספר "המדינה היהודית: המאבק על נשמתה של ישראל", פרי עטו של ר"ד ירחם חזוני, מציג את סיפור התנועה הציונית כשלשלת נמשכת של מאבק בין "הטובים" ל"רעים". בין מי שביקשו להקים מדינה יהודית, לבין אלה שביקשו להחריבה.

מי שביקשו להחריב את המפעל היו האויבים מבפנים, אותם חלושי הדעת שהתנגדו להיצל וממשיכיהם שהתמידו במלאכת ההדס לפני הקמת מדינת ישראל ואחריה. היו אלה ציונים

"רדחניים", ספקנים, מתלבטים, שלא נדבקו בלהט המשיחי של דוד בן גוריון. קן הצרעות העיקרי של הנמושות חסרות חוט השדרה הלאומי היה האוניברסיטרי טה העברית בירושלים. כואת היתה מיום שנוסדה ב-1925, וכואת היא גם כיום, כאשר מודיה חוקריה מפיצים את משנתיהם הרופפת ומחזקים מספרי הלימוד של מדינת ישראל את הציונות הגאה והבר טחת. רק פעם אחת קמה חלופה רחוגנית של ממש לשליטה המר חלסת של חולשת הדעת ממפק רתה על מרומי הר הצופים. היתה זו ישיבת מרכז הרב, שכמו שאר הישיבות הישראליות, נהגה תה, כלשון המחבר, מ"מירה יוצאת דופן של עצמאות אינטלקטואלית ופוליטית מן האוניברסיטה העברית".

תמונה עגומה זו, הצגה שחר רה משחרר של תולדות מדינת ישראל, היא ככל הנראה תולדת הגל השני של "ההיסטוריה החדשה". כמו "ההיסטוריונים החדשים" מן הסיבוב הראשון, מרוב

גם כאן בהמצאה תקשורתית של תופעה.

הספר הוא קטלוג מרדנים של כישלונות, חולשות, היסוסים ונסיגות. במליט אחרת: הציונות היא בעצם סיפור מתמיד של כישלון. ה"פוסט ציונות" גולדה, אם כן, יחד עם הציונות, ותורה נגדה החלישה את מאבקם של נאמני רעיון המדינה היהודית. אתה קורא בספר הזה ואינך

איה סוסקוב

בן גוריון. "מגויס" לימין הקיצוני

יכול שלא לתמונה, או להתפעל, נוכח הישגיו של הדמיון היצירתי בשכתוב העבר. המחבר השקיע מאמץ אינטלקטואלי לא מבוטל כדי לחלץ את היצל מן הימיו הליברלי שרבק בו, ולהר כיוח כי לא "מדינת היהודים" חזה המנהיג הצעיר בדמיונו, אלא "מדינה יהודית". דוד בן גוריון, גיבורו הגדול של הספר, תן מכל רבב אוניוורסליסטי. הסוציאליזם, זה, זה שבן גוריון אמר עליו בשנות ה-30 כי בלעדיו אין ציר גות, איננו נחשב. משפטים כמה "המעשה הקשה והקטן שאנו עושים בתחומי העם היהודי הוא חלק ממעשה גדול ואדיר שנעשה בתחומי האנושות כולה - המהפכה העולמית; פדות לאדם מכל שעבוד, ניצול היכו מעמד רי, לאומי, גועי, מיני, דתי או מכל סוד שהוא" (1944), שהיו כל כך אופייניים לרסחייקה של "הזקן", לא קיימים. הרי לא יעלה על הדעת שהמנהיג הלאר מי הנערץ ישמיע היהודי כפירה בדת השמאלנית.

חלוקת העולם ל"טובים"

ול"רעים" יוצרת מיונים משונים ומחריים ביותר, המחזיבת צנזורה קפדנית ביותר של כתבים, נאר מים ואפילו של תמונות, ומציבה כמעט את כל מי שאינם בקצה הימני ביותר של המפה הפוליטית (או שלא גויסו לשם, כמו היצל ובן גוריון) כ"פוסט ציר גים". רשימת ה"פוסט ציונים" של מחבר הספר כוללת כמעט את כל אנשי הרוח הישראלים.

חטאם הגדול: הם לא קיצוניים, לא מקסימליסטים ולא תומכים במתנגדים. בויכוח פומבי שניהלתי עם ר"ד חזוני לפני שבועות אחדים הצעתי לו באירוניה ללכת לשיטתו ולצנזר גם את דברי הנביאים ישעיהו ועמוס.

אני סבור שהספר ראוי לתשומת לב רבה. שוב לפנינו מקרה מובהק שבו עמדת שוליים קיצונית הופכת לגורם המכתיב את סוד היום וקובע את לשון השיח הציבורי. העור בדה שחיבור זה מעודד ריחן סוער בתוגים מסורי

מים בארצות הברית מוכיחה כי כל עמדה, מוחה חריגה ככל שתהא, משפיעה אם יודעים כיצד להפיצה. הקורא היהודי האמריקאי עלול לקבל את דברי מחבר הספר כעובדות היסטוריות מרבות התנועה הציונית ממחנה הציונים.

כדע אין לעמדות המובעות בספר ובמאמר כל השפעה ממשית בישראל. אולם, יש לזכור כי עמדות דומות נשמעו לא פעם ולא פעמיים מפיו של ראש הממשלה הקודם, בנימין נתניהו. הספר הזה הוא כתב אישום חריף נגד כל הממסד התרבותי הישראלי. בנסיבות פוליטיות מסוימות יכול חיבור קיצוני מסוג זה להסב נזק לא מבוטל למיקום החברתי הישראלי. השיעור החשוב ביותר שיש להפיק מקריאתו הוא שאסור בשום פנים ואופן להמשיך ולהפקיר את זירת המחשבה הפוליטית הישראלית בידי הקצוות.

פרופ' ברטל הוא מרצה להיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטה העברית